

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218211901
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7218211901.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Diany Solčányovej a členiek senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Frederiky Zozulákovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú Y. K. nar. XX.XX.XXXX zastúpenú kolízny opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov F. S. nar. X.X.XXXX bývajúcej na W. ul. č. X v K. a Y. C. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na ul. V. č. XXX/X v K. na návrh starých rodičov V. A. C. nar. X.X.XXXX bývajúcej na ul. V. č. XXX/X v K. a V. M. C. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na ul. V. č. XXX/X v K. v konaní o úprave styku starých rodičov s mal. Y. o odvolaní starých rodičov proti uzneseniu Okresného súdu Košice II z 17.12.2018 č.k. 43P/224/2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhali úpravy styku s mal. Y. z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, záujem maloleté dieťaťa nie je ohrozený, preto nie je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania.

2. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie starí rodičia s návrhom, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že vyhovie ich návrhu. Nesúhlasili s názorom konajúceho súdu, že v danom prípade neosvedčili naliehavosť potreby úpravy pomerov a konštatovali, že prvoradým hľadiskom pri rozhodovacej činnosti týkajúcej sa detí je zabezpečenie najlepšieho záujmu dieťaťa. Vyslovili presvedčenie, že vykonávanie opatrení v najlepšom záujme dieťaťa je verejným záujmom, na naplnenie ktorého sa Slovenská republika zaviazala v Dohovore o právach dieťaťa. V tejto súvislosti vytkli konajúcemu súdu, že opomenul zohľadniť ust. § 361 Civilného mimosporového poriadku, z ktorého vyplýva povinnosť súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem, pričom verejným záujmom je podľa ich názoru aj najlepší záujem dieťaťa. Konštatovali, že starí rodičia majú v živote maloletej nezastupiteľné miesto, a je preto v priamom rozpore s najlepším záujmom mal. Y., aby bola ochudobnená o možnosť vnímať blízkosť a prítomnosť starých rodičov vo svojom svete. Tvrdili, že s vnučkou majú možnosť tráviť len čas, ktorý je súdom určený pre styk s otcom (synom navrhovateľov), čo nie je z viacerých hľadísk vhodný spôsob rozvíjania ich vzťahu s vnučkou. Stretnutia otca s mal. Y. každý párnny víkend od soboty od 10.00 hod. do nedele do 17:00 hod. sú výrazne obmedzeným časom, kedy má maloletá možnosť vnímať a zažiť prítomnosť otca a rozvíjať ich vzťah. Uviedli, že styk upravený na každú nepárnu stredu sa nerealizuje z dôvodu štúdia otca na vysokej škole v Bratislave. Je všeobecne známou skutočnosťou, že úloha rodičov a starých rodičov je vo výchove dieťaťa zásadne odlišná, a preto možnosť starých rodičov byť prítomní pri styku otca s mal. Y., na ktorú poukázal konajúci súd ako na jeden z dôvodov zamietnutia návrhu neobstojí, nehľadiac na to, že ani tento sa nerealizuje pravidelne a matka pod rôznymi zámienkami (najčastejšie údajnej choroby maloletej) styk neumožní. Tvrdili, že matku požiadali o možnosť stretnutia s maloletou, avšak ani na jednu z dvoch žiadostí matka nereagovala, o

čom dôkaz prikladajú v prílohe. Nesúhlasili s názorom súdu prvej inštancie, že pre rozhodnutie o ich návrhu je potrebné vykonať dokazovanie týkajúce sa denného režimu dieťaťa.

3. Matka, otec ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu starých rodičov nevyjadrili.

4. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

5. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa ust. § 325 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa ust. § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevyšporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

9. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 66 CMP a dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že starí rodičia v návrhu neosvedčili naliehavosť predbežnej úpravy pomerov, ani nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy maloletej, ktoré by odôvodňovalo okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, pričom starostlivo prihliadal na všetky relevantné skutočnosti, vrátane toho, čo uviedli starí rodičia v podanom návrhu, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého uznesenia presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami starých rodičov uplatnenými v odvolaní, ktoré zdôraznili už v podanom návrhu a starí rodičia ani v priebehu odvolacieho konania neuviedli žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Po preštudovaní spisového materiálu odvolací súd zistil, že výkon rodičovských práv a povinností k mal. Y. je v súčasnosti upravený právoplatným rozsudkom Okresného súdu Košice II z 6.4.2016 sp.zn. 23P/367/2015, ktorým súd schválil dohodu rodičov o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky a úprave vyživovacej povinnosti otca. Rozsudkom Okresného súdu Košice II z 29.6.2018 sp.zn. 19P/16/2018 bol predmetný rozsudok zmenený v časti úpravy styku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každú páru sobotu od 10:00 hod. do nedele do 17:00 hod a každú nepáru stredu od 15:30 hod. do 17:30 hod.. Odvolací súd akcentuje, že dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahov so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných záväzkov v súlade so zákonom (článok 8 ods. 1 Dohovoru). Zároveň Dohovor o právach dieťaťa uznáva aj zodpovednosť členov širšej rodiny dieťaťa pri zabezpečení orientácie dieťaťa a jeho usmerňovaní v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami (článok 5), nota bene je v záujme dieťaťa, pri zohľadnení individuálnych okolností rodiny, vytvorenie podmienok pre pravidelný kontakt dieťaťa so svojimi starými rodičmi. Za vytvorenie takýchto podmienok je zodpovedný v prvom rade rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, preto ak nie je rodič, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti (v prejednávanom prípade matka) schopný alebo ochotný vytvoriť podmienky pre stretávanie maloletého

dieťaťa s inými blízkymi osobami, čím trpia nielen tieto blízke osoby (starí rodičia, tety, strýkovia, a pod.) ale takáto situácia je nepochybne aj v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, je intervencia súdu do vzťahov účastníkov na mieste. Vo všeobecnosti však platí, že je výlučne vecou navrhovateľa neodkladného opatrenia, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku podložil dostatočnými dôkazmi (napr. prepis sms komunikácie), z ktorých súd vyvodí závery o prípustnosti a opodstatnenosti takéhoto návrhu. V štádiu, keď súd rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je mysliteľné, aby súd vykonával rozsiahle dokazovanie, prípadne, aby vyvinul procesné úsilie o doplnenie dokazovania a preto tvrdenia starých rodičov o tom, že im matka neumožňuje stretávať sa s maloletou vnučkou zostali len v rovine ničím nepodložených tvrdení. Konštatuje, že z fotokópie snímku sms komunikácie (čl. 38 a 39), ktoré odvolatelia predložili ako dôkaz, nemožno s určitosťou vyvodiť záver, že im matka v styku bráni. Predmetný listinný dôkaz je len výňatkom komunikácie a nie je z neho zrejmé, či matka na dopyt navrhovateľov o styk s maloletou reagovala kladne, záporne alebo či vôbec reagovala. Z doposiaľ vykonaného dokazovania navyše vyplýva, že otec má zabezpečený primeraný kontakt s maloletou právoplatným súdnym rozhodnutím, býva u starých rodičov (pokiaľ nie je v škole v Bratislave) z čoho možno vyvodiť, že ich vzťahy sú usporiadané a čo znamená, že starí rodičia kontakt s maloletou a maloletá s nimi za daného stavu majú zabezpečené prostredníctvom otca. Nejde totiž o prípad, že oprávnený rodič - otec (o ktorého rodičov ide) sám právo styku realizovať nemôže. Napokon súd prvej inštancie správne konštatoval, že bez náležitého dokazovania nie je možné rozhodnúť o návrhu starých rodičov, tak aby bol zohľadnený najlepší záujem maloletej, nakoľko súdu nie je aktuálne známy jej denný režim, a rozhodol aj so zreteľom na túto objektívnu relevantnú skutočnosť. Dodáva, že konajúci súd má možnosť rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán aj bez nariadenia pojednávania, t.j. bez riadneho vykonania dokazovania. Konštatuje, že samotný charakter konania o neodkladnom opatrení, ktorom má konajúci súd zákonnú povinnosť rozhodnúť o návrhu v 7 alebo 30 dňovej lehote, neumožňuje tak konajúcemu, ako aj odvolaciemu súdu vykonať náležité dokazovanie a riadne zistiť skutočný stav veci ohľadom najvhodnejšej frekvencie úpravy styku starých rodičov s maloletým dieťaťom. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP a podľa ust. § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

10. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 zák.č. 160/2015 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je :

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.